

2015. MÁJUS

TÉKA

Szerkeszti: Osztovits Ágnes

Régiek és újak

Csordás Gábor író-műfordító, a Jelenkor Kiadó igazgatója alaposan kifakadt a könyvfesztivál Születésnapj szalonjában: az irodalmi élet és tájékozódás mintha megállt volna 1989-ben, azokat az írókat és szellemi műhelyeket ismerik ma is az emberek, akik és amelyek a Kádár-korszakban jelen voltak. Közel tizenöt évig tényleg így volt, de az utóbbi években nagyot fordult a világ. Seregestül érkeztek a fiatalok az irodalomba, s hozták magukkal olvasóikat, akiket már vajmi kevésbé érdekel, hogy miként lehetett kijátszani a szocialista cenzúrát, inkább az izgatja őket, hogy miként lehet élni egy értékvesztett, kiismerhetetlen világban.

Nemcsak nálunk, de szerte a világban új nemzedékek léptek színre, akik csodák csodájára bizonyítani tudták, hogy Hemingwayék vagy épp a német Gruppe 47 után is van jó irodalom. (És olvashatatlannak is.)

Tájékozódni – internet ide vagy oda – manapság persze jóval nehezebb, hiszen az a bizonyos szocialista cenzúra nemcsak a politikailag szerinte kártékony alkotásokat száműzte, hanem a szemét nagy részét is. Amikor a 86 éves *Milan Kunderát*, a 79 éves *Mario Vargas Llosát* vesszük le elsőként a polcra, a biztos utat választjuk, de nem mondunk le a felfedezés örömről sem. ■

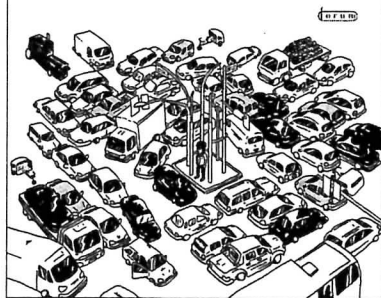
Mi lesz velünk?

HÁSZ RÓBERT: ÍGÉRETFÖLD
FORUM, ÚJVIDÉK, 2014. 2990 Ft

A történet jelen idejében egy globális természeti katasztrófát előidéző, Európa nagy részét elpusztító atomcsapás után húsz évvel a magyar Alföld egyik településének holland enklávéjában járunk. A biztos halál elől ideérkezett holland telepesek komolyan gondolják a magyar befogadókkal aláírt szerződést, még magyarul is megtanulnak, ám áttörhetetlennek látszó fallal veszik körül magukat, elzárják a közösségtől a külvilágot.

Az egykori magyar földeken holland és skandináv vendégmunkások termelik meg a kiváló minőségű zöldséget, gyümölcsöt, amit hatalmas palotákban élő, gazdag cigány kereskedők

HÁSZ RÓBERT ÍGÉRETFÖLD

értékesítenek. Vajon meddig tartható fenn a zárt rend? Feláldozható-e a közösség érdekében az egyén boldogsága? Ha egyszer kinyílik a fal, a szemének nem lehet az útját állni?

Hász Róbert krimiszerűen izgalmas regényét utópiaként hirdeti a kiadó, de olvasás közben mindvégig azt érezzük, hogy a látszólag abszurd, képtelen helyzetek nagyon is közről érintenek bennünket. Holland, magyar, cigány szereplőire – még ha különös, görbe tükörben jelennek is meg – ráismerhetünk, minthogy itt élnek közöttünk. A központi kérdés pedig, ami foglalkoztatja őket – lehet-e, megéri-e a globalizációból kimaradni –, mindennapi problémánk.

Az 51 éves, bácskai születésű Hász Róbert, aki 1991-ben települt át a háború elől Szegedre, s jó ideje a *Tiszatáj* főszerkesztője, a kortárs magyar irodalom egyik legszínesebb, legsokoldalúbb és talán legszerényebb egyénisége. A Kortárs Kiadó most újabb kiadásban jelentette meg *A künde* és a *Júliával az út* című remek regényeit. Ideje felfedezni ezt a pompás életművet, amelyre már több országban felfigyeltek. ■